

BESPREKINGSVERSLAG

Reg.nr.:
Afdeling Bestuursondersteuning

Betreft: Verenigde Vergadering	Datum bespreking: Woensdag 3 juli 2019 Plaats VV-zaal Opgesteld door: Hans Emck
<i>Aanwezigen:</i> Dhr. R.A.M. van der Sande (dijkgraaf, voorzitter) Dhr. G.H. von Faber (hoogheemraad) Mw. T.O. Fierens (aantredend hoogheemraad, vanaf agendapunt 7) Dhr. J.C.H. Haan (vertrekkend hoogheemraad, tot agendapunt 7) Dhr. M. Kastelein (hoogheemraad) Dhr. J.J.J. Langeslag (hoogheemraad) Mw. C.H.C. van Steensel-van Hage (hoogheemraad) Mw. C. M. van de Wiel (secretaris algemeen directeur) Mw. J.C. Boomsma (Partij voor de Dieren) Dhr. H. van der Kaap (Partij voor de Dieren) Dhr. J.J. Démoed (CDA) Mw. M.A.U. Waterlander-de Boer (CDA) Dhr. J.M. Hermans (VVD) Dhr. J.B. Knapp (VVD) Dhr. J. van Oeveren (VVD) Mw. S.U. Dewkalie (Water Natuurlijk) Dhr. H. van Dijk (Water Natuurlijk) Mw. T.O. Fierens (PvdA, tot aan agendapunt 7) Mw. D.J.M. Corbey (PvdA) Dhr. N. van der Plas (CU-SGP) Dhr. R. Roorda (CU-SGP) Dhr. B.F. Revet (50PLUS) Dhr. R.F. Schols (50PLUS) Mw. J. Stoop (Natuurterreinen) Dhr. A.J.J. Blijleven (A&B) Dhr. P. Meijer (A&B) Dhr. M.J.H. Mooren (A&B) Dhr. P.A.M. van der Poel (A&B) Dhr. W. de Vries (A&B) Dhr. J. P. de Vries (A&B) Mw. L. Willemse (A&B) <i>Afwezig:</i> Dhr. A. van Geest (AWP), mw. A. Griekspoor-Verdurmen (VVD) en dhr. E. Stolk (PvdA)	Verslag zenden aan:

VERSLAG		ACTIE
	Opening De voorzitter opent de vergadering om 15.35 uur en heet iedereen welkom, in het bijzonder de families van mevrouw Fierens en de heer Haan. Hij deelt mee bericht van verhindering te hebben ontvangen van de heren Van Geest, Stolk en mevrouw Griekspoor.	
2.	Spreekrecht Van het spreekrecht wordt geen gebruik gemaakt.	
3.a	Overzicht ingekomen stukken Het overzicht wordt ongewijzigd vastgesteld.	
3.b	Mededelingen De heer Haan deelt mee dat deze week het buurwaterschap Amstel, Gooi en Vecht wegens problemen in de opvang van zuiveringsslib heeft verzocht tijdelijk gebruik te mogen maken van de noodzuivering van Rijnland in de Waarderpolder. Als goede buur staat Rijnland dat toe, waarbij is vermeld dat kosten, logistiek en juridische afwikkelingen en claims onder verantwoordelijkheid van dat schap vallen. Een en ander wordt geformaliseerd en het college zal de VV daarover bij de volgende gelegenheid informeren. Gisteren is de eerste hoeveelheid slib naar die locatie afgevoerd. De heer Knapp verzoekt agendapunt 4.03, Uitvoeringskrediet Awzi Velsen II, te behandelen als bespreekpunt, om wat in de commissie is besproken nogmaals kort te markeren. De heer J.P. de Vries verzoekt om de rondvraag voor de benoeming en het afscheid te agenderen.	
4.	Hamerstukken	
4.01	Aanvullend krediet financiële correcties Nieuwe Driemanspolder (N3MP) Zonder bespreking en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.	
4.02	KRW2: Voorbereidingskrediet de Wilck Zonder bespreking en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.	
5.	BESLUITVORMINGSNOTA'S	

5.01	Uitvoeringskrediet Awzi Velsen II De heer Knapp herhaalt dat zijn fractie heeft uitgesproken dat de informatievoorziening mager is. Alle voorziene risico's en een aantal onvoorziene risico's zijn ingetreden en in de komende periode staan meer van dergelijke projecten op de rol. Dit punt dient uitgebreid te worden geagendeerd om na te gaan wat er precies mis is gegaan, welke lessen er uit zijn getrokken en te bespreken op welke wijze D&H de VV bij volgende gelegenheden meeneemt om te voorkomen dat dit soort fouten opnieuw wordt begaan. Hij vraagt dat toe te zeggen. Mevrouw Corbey sluit zich bij de vorige spreker aan. De hoogheemraad heeft een duidelijke toelichting verzorgd, maar daar waren alleen de commissieleden bij aanwezig. Zij vraagt die toelichting onder alle VV-leden te verspreiden. Op welk moment zou de stankoverlast beëindigd moeten zijn? De heer Haan denkt dat de essentie van de geleerde lessen is terug te vinden in het externe rapport en het interne rapport. Voor het bestuur is van belang of de inhoudelijke lessen uit dit complexe project goed begrepen zijn. Daar is het een en ander mee gedaan in de systematiek van de aanbestedingen, het werken met integrale managementteams en de SSK-ramingen. Verder is besloten om in de bestuurlijke sfeer met businesscases te werken, waarin risico's meer aan de voorkant worden benaderd. In het voorstel voor de Waarderpolder zal de VV de deelaspecten en de afwegingen per deelaspect terug kunnen lezen, en ook wat de relatie is met de andere deelprojecten. Om de VV goed te informeren, is over Velsen in de bestuursrapportage apart gerapporteerd. Het is een optie om die gang van zaken ook voor de Waarderpolder af te spreken. Als door het inregelen van de installatie de stankklachten niet voldoende worden teruggedrongen, kan met het vastgestelde krediet snel – dat duurt dan toch nog wel een halfjaar tot een jaar – een overdekking van de waterlijn worden gerealiseerd. De VV stelt het besluit vast.	
6.a	Notulen van de VV-vergadering 22 mei 2019 De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.	
6.b	Notulen van de VV-vergadering 5 juni 2019 De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.	
6.c	Vrijgeven notulen vertrouwelijke deel vergadering 4 juli 2018 De heer Van der Sande licht toe dat de redenen voor de vertrouwelijkheid door de tijd zijn achterhaald. De rechtszaak heeft plaatsgevonden en door juridisch deskundigen is vastgesteld dat de notulen niets bevatten wat nog vertrouwelijk zou moeten blijven. Door een fout van Rijnland waren de notulen korte tijd openbaar toegankelijk en om de sfeer van geheimzinnigheid rond dit document op te heffen, stelt hij voor om de vertrouwelijkheid op te heffen, ook om de bestuurders in Katwijk officieel in de gelegenheid te stellen om van de inhoud kennis te kunnen nemen. Hij biedt excuses aan voor de gemaakte fout. De VV heft de vertrouwelijkheid van de notulen op.	

12	Rondvraag De heer J.P. de Vries heeft schriftelijke vragen over de herstelplicht van kades en dijken en de handhaving daarvan gesteld. In veel gevallen is de handhaving uitgesteld omdat onduidelijk is hoe de schade is ontstaan: door golfslag, rivierkreeften, muskusratten, enz. Zijn fractie is van mening dat sprake moet zijn van gelijke behandeling in gelijke gevallen. In gevallen waarin onduidelijk is hoe de schade is ontstaan, zou Rijnland onderzoek moeten doen voordat tot handhaving wordt overgegaan. Een bijkomend aspect is dat Rijnland de betreffende eigenaren in de toekomst hard nodig heeft voor maatregelen in het kader van bijvoorbeeld CO₂. Zijn fractie merkt dat het draagvlak voor maatregelen die Rijnland wil treffen als gevolg van deze kwestie tanende is. LTO heeft een brief gestuurd om de discussie met Rijnland over de herstelplicht opnieuw te voeren. Die organisatie wordt geconfronteerd met hetzelfde probleem. Hij weet dat is afgesproken dat dit onderwerp begin volgend jaar aan de orde wordt gesteld, maar er nu een urgent probleem is. De heer Van der Sande schetst kort de historie van dit dossier. De afgelopen jaren zijn bezwaarschriften ingediend en in een enkel geval is men in beroep gegaan. Tot op heden zijn al die zaken door Rijnland gewonnen. Wel is in het nieuwe coalitie-akkoord afgesproken dat Rijnland intern bespreekt of de verantwoordelijkheden op de juiste manier zijn belegd. Er wordt naar gestreefd om de schriftelijk ingediende vragen spoedig te beantwoorden. Het is niet goed als in het ene geval wel handhavend wordt opgetreden en in het andere, vergelijkbare geval niet, want dat leidt tot rechtsongelijkheid. Hij verzoekt de cases waarin dat het geval is aan hem te melden. Daarnaast is er beleid, en dat wordt uitgevoerd. Diegenen die het daar niet mee eens zijn, kan hij niet bedienen. De heer J.P. de Vries is niet voornemens om de teruggekaatste bal op te vangen. Daar waar de organisatie onzeker is over de oorzaak van de schade, dient zij na te gaan of er rechtsgelijkheid is. De rechter moet zich bij zijn uitspraken baseren op het staande beleid, want in dezen is de Keur de wet, en die heeft expliciet opgemerkt dat hij niet anders kan. Daar kan de conclusie uit worden getrokken dat de Keur eigenlijk niet meer van deze tijd is. Hij is van mening dat de bezwaren niet op niets zijn gebaseerd. De heer Van der Sande merkt op dat Rijnland niet anders kan dan de regels handhaven zoals die zijn vastgelegd. Beleid kan worden gewijzigd op grond van redelijkheid, billijkheid of nieuwe inzichten. Hij zal met de handhavers de cases nalopen; daarnaast verzoekt hij de gevallen die bij de heer De Vries bekend zijn door te geven. De heer Démoed suggereert om in de commissie BOD te spreken over spelregels, communicatiestrategie en handhaving. Handhaving is een middel, geen doel. In de commissie zou ook naar voren kunnen komen dat de VV het beleid wil wijzigen. De heer J.P. de Vries vult aan dat de situatie na het vaststellen van de Keur fors is veranderd. Dat kan aanleiding zijn voor een beleidswijziging. De heer Van der Sande weet dat de coalitie voornemens is dit te agenderen. Tot het moment dat het beleid wordt gewijzigd, wordt het nu staande beleid gevolgd. Hij zal de suggestie in het college bespreken en komt er na de vakantie op terug.	
----	---	--

7	Benoeming hoogheemraad a. Benoemen drie leden stembureau De heer Van der Sande benoemt mevrouw Willemse als voorzitter van het stembureau en de heren Revet en Van der Kaap als leden. b. Toelichting voorzitter commissie Geloofsbrieven Mevrouw Stoop deelt mee dat de commissie in het kader van benoeming tot hoogheemraad de papieren van mevrouw Fierens heeft bestudeerd en heeft vastgesteld dat zij aan alle vereisten voldoet. c. Kort verslag integriteitsgesprek De heer Van der Sande heeft afgelopen maandag met mevrouw Fierens gesproken. De conclusie van dat integriteitsgesprek is dat daarin niets naar voren is gekomen wat haar benoeming in de weg staat. d. Korte presentatie kandidaat Mevrouw Fierens heeft in binnen- en buitenland een lange loopbaan gehad, als bestuurder, als politica en als diplomaat. Zij heeft er vier jaar geleden voor gekozen het water in te gaan. 'Water raakt ons' is het motto van het nieuwe collegeprogramma. Zij zegt het profiel van een macrodenker te hebben en nu een micro-uitvoerder te worden door duurzame ontwikkelingsdoelen concreet te maken in waterketen, energietransitie en circulaire economie. Afgelopen maand is zij als 'verstekeling' gestart met inwerken, om in september aan de VV te kunnen schetsen hoe zij haar portefeuille aan wil vliegen. e. Benoeming hoogheemraad Mevrouw Willemse deelt mee dat 28 stemmen zijn uitgebracht en dat mevrouw Fierens is benoemd tot hoogheemraad met 27 stemmen voor en 1 stem blanco. De voorzitter schorst de vergadering om de leden in de gelegenheid te stellen mevrouw Fierens te feliciteren.	
8	Toelating E. Stolk als VV-lid Dit agendapunt vervalt omdat de heer Stolk verhinderd is.	
9	Beëdiging commissielid W.H.B. van Dunné Mevrouw Stoop deelt mee dat de commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven in het kader van zijn toelating als commissielid de papieren van de heer Van Dunné heeft bestudeerd en heeft vastgesteld dat hij aan alle vereisten voldoet. De heer Van Dunné legt de eed af.	
10	Benoeming/wisseling commissieleden De voorzitter stelt vast dat de VV instemt met het voorstel.	

11	Afscheid Jeroen Haan De heer Van der Sande memoreert dat hij op zaterdagochtend 25 mei werd opgebeld door de heer Haan met de vraag: 'Wat vind je ervan als ik Rijnland verlaat en toch je collega blijf?' De relatie van Jeroen met Rijnland kent drie aktes. Hij is aangenomen als werknemer door Pieter de Booii. Hij was actief, meldde zich bij de personeelsvereniging en nam zitting in het bestuur daarvan. Hij ontmoette zijn vrouw Heleen tijdens een personeelsuitje naar zo'n disco in Amsterdam. Uit dat huwelijk zijn twee prachtige dochters geboren, waaronder Iris, hier aanwezig. Hij vertrok daarna bij Rijnland, maar kwam ruim tien jaar geleden terug als lid van de VV voor de PvdA. Hij was fractievoorzitter en deelde bij een van de eerste gelegenheden mee dat hij van mening was dat de geborgde zetels eigenlijk flauwekul waren. Hij had duidelijke meningen, wist die duidelijk te verwoorden en was nooit te beroerd om het debat aan te gaan. Dik vier jaar geleden werd hij DB-lid. Zijn portfeuille, de waterketen, is niet gemakkelijk, want die beslaat de helft van de begroting van het waterschap en er waren achterstanden. Hij heeft zich daarin vastgebeten, uit principe, en omdat hij weet dat dat een belangrijk deel van het werk vormt. Zorgen dat het effluent aan alle normen voldoet. Er is intern een rondgang gemaakt en de mailbox van Jesse de Kieviet liep vol met opmerkingen over Jeroen en met beschrijvingen van ervaringen met hem: een sterk bestuurder, die weet waar hij voor staat, met hart voor de zaak, in staat om zijn stijl als vanzelfsprekend aan te passen aan wat de omstandigheden van hem vragen. Met humor, aimabel, beschikkend over bergen energie. Veeleisend, maar ook iemand die de ambtenaren bij goede prestaties laat schitteren, en beschikkend over grote kennis van de materie. Hij ging altijd serieus in op kwesties die de VV aandroeg en trok, indien nodig, het boetekleed aan. Waar hij zich ook in heeft vastgebeten is de participatie, als onderdeel van het democratisch bestel. Hij is schrijver en spreker over het thema tweebenige democratie. Het derde thema waar hij om bekendstaat is samenwerking met de buitenwereld. Het beste voorbeeld is Hart van Holland, waarvoor hij regelmatig als ambassadeur op pad werd gestuurd. Voor deze drie zaken valt hij te prijzen en daarvoor is Rijnland hem dankbaar. De exit, nu, is lastig. Prins Claus gooide ooit zijn das weg, met als boodschap 'laat het los' – en ging toen weer verder met wat hij zelf noemde zijn 'core-bussiness': linten knippen. Jeroen krijgt nu ook een representatieve functie. Rijnland is ongelooflijk trots dat De Stichtse Rijnlanden Jeroen hebben gevraagd dijkgraaf te worden. Hij baalt er persoonlijk van dat Jeroen Rijnland verlaat, maar het is fantastisch dat hij zijn collega blijft. [De heer Van der Sande overhandigt de heer Haan de roemer van Rijnland, een Duvel bierglas en de gouden penning van Rijnland.] De heer Van der Sande licht toe: De roemer is voor alle leden die de VV verlaten, als herinnering aan en dank voor hun tijd bij Rijnland. Het Duvel glas is een kleinigheidje, dat mag worden gezien als 'clifhanger' voor de afscheidsreceptie. De Gouden penning van Rijnland wordt hem door D&H verleend vanwege zijn langdurige bestuurlijke verbondenheid aan Rijnland (meer dan 10 jaar) en vanwege zijn grote verdiensten als DB-lid van Rijnland. De heer Haan zegt dat een bijzonder project is gelukt: voor het eerst in de Nederlandse geschiedenis zitten twee kinderen van dijkgraven in dezelfde klas op de middelbare school. Zijn vader was missionaris, en van hem heeft hij geleerd dat een goede preek uit drie delen bestaat. Het was inderdaad op een ochtend in 1995 dat in de Breestraat een jongeman binnenliep. Na de waterschapsverkiezingen in 2011 mocht hij fractievoorzitter worden, in april 2017 werd hij hoogheemraad, en op 5 juni 2019 werd hij nogmaals geïnstalleerd, voor een krappe maand. Hij kijkt in grote dankbaarheid terug op de laatste vier jaar. Hij komt tijdens zijn hardlooprondjes vaak langs De Wilck, dat prachtig in stand wordt gehouden, en langs Zoetermeer, met de Nieuwe Driemanspolder – hij raadt iedereen aan vaker te gaan fietsen en wandelen in dit fantastische gebied, waar water wordt geparkeerd, en waar keihard wordt gewerkt aan de opgave van nu, in natuur, recreatie en landschap. Er zijn veel stappen gezet omdat er achterstand was. In de waterketen is Rijnland aan de bal, maar een doelpunt is nog niet gevallen. Bij de start van de bestuursperiode vielen er, zoals dat heet, wat lijken uit de kast. Het eerste was de beluchting van de awzi Katwijk. En toen kwam Velsen, en daar speelden niet een, twee of drie problemen, maar vier. De	
----	---	--

	VV heeft gezien hoe dat is afgelopen. Er moeten vanzelfsprekend nog stappen worden gezet, maar met de langetermijnassetplanning en IPM is het bestuur nu weer aan de bal. Dat is eigenlijk begonnen met een project in de vorige bestuursperiode, dat de toekomst van het zuiveringsbeheer heette. Toen is de fundamentele vraag aan de orde gesteld of Rijnland de waterzuivering zelf moest doen of dat de markt dat niet goedkoper kon. Van die koersbepaling heeft Rijnland nog steeds veel plezier. Er gebeurt nu veel in de infrastructuur, met gemeenten en drinkwaterbedrijven en er wordt in de preplanfase met elkaar overlegd. Met de drinkwaterbedrijven wordt nagedacht over de vormgeving van de waterbedrijven in de toekomst. Hij durft nu te bekennen dat hij in de waterketen nog twee hobby's uitoefende. De eerste is het energievraagstuk. Dat is nu officieel belegd, en er bleek al eerder dat daarin in de waterketen heel veel mogelijk is. Het tweede is het vergroenen van de energie. Er wordt al slib vergist, en er is besloten dat al het slib wordt vergist. Laat de zonneweide in Katwijk de eerste zijn van veel wind- en zonne-energie, en hopelijk wordt Blue Energy ook een succes. En, niet te vergeten, de aquathermie. De buitenwereld vraagt om warmte, en Rijnland heeft het. Hij hoopt dat het college, met Thea als portefeuillehouder, hier prachtige dingen in kan doen. Zuiveringsslib wordt nu nog verbrand, maar er wordt gekeken naar andere mogelijkheden. Agrariërs hebben fosfaat nodig, die grondstof wordt schaars, en dat zit in dat slib. Hij sluit af met een paar specials. In huis is hard gewerkt aan de samenwerking. Een aantal noeste ambtenaren is gestart met relatiebeheer: als een wethouder belt, hoeft dat niet te betekenen dat er een probleem is, maar heeft hij mogelijk een interessant project op het oog. Dat is door de relatiemanagers fantastisch opgezet. Hij denkt ook terug aan de bestuurswissel tussen Gerard (Doornbos) en Rogier (van der Sande). Er werd toen met veel partijen gesproken over de aanpak van het klimaat. Hij gunt Rijnland dat daarmee wordt doorgegaan. Voor hem is een project in Valkenburg, met sanitatie, peilen en nieuwbouw daarvoor een prachtige proeftuin. De groene cirkels, waarin met kennisinstellingen, overheden, bedrijven, opeens werd gedacht over bijen en duurzaam varen, daar is het waterschap voor. De special die hem heeft geraakt is de huisvesting van de asielzoekers, die is gerealiseerd op het terrein van de zuivering van Leiden Zuid-West. Het waterschap heeft daar een groot sociaal hart laten zien. De heer Haan benadrukt: bestuurders zijn zo goed als de mensen op wiens schouders zij staan. Vanaf de schouders hier in de zaal en het gebouw maakt hij de sprong naar De Stichtse Rijnlanden. Hij bedankt iedereen voor de samenwerking, het vertrouwen, de professionaliteit en bovenal het menselijk contact. Het was een feestje en een eer.	
13	Sluiting De voorzitter sluit de vergadering om 17.05 uur.	